

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **Bc. Z. V.**

.....

zastoupen JUDr. Miroslavem Bartošem
advokátem se sídlem Bílinská 1, 400 01 Ústí nad Labem

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2018, č. j. JMK 157826/2018, sp. zn. S-JMK 146395/2018 OSPŽ

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce se podle správních orgánů dopustil přestupku proti občanskému soužití. Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal den po uplynutí zákonné lhůty. Připojil k němu žádost o prominutí zmeškání úkonu. Této žádosti správní orgány nevyhověly. Proti usnesení o neprominutí zmeškání úkonu se

žalobce odvolal. Dříve než odvolací orgán rozhodl o tomto odvolání, žalovaný zamítl pro opožděnost jeho odvolání ve věci samé. Takový postup je podle žalobce nezákonný. Žalobce také namítá několik procesních vad, kterých se správní orgány dopustily během řízení. Krajský soud tedy posuzoval, zda žalobce tyto námitky vznáší důvodně, a zda jejich případná důvodnost mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Komise pro projednávání přestupků města Mikulov („Komise“) uznala svým rozhodnutím ze dne 24. 9. 2018, č. j. MUMI 18047826, sp. zn. 2100/43899/2017/CIZH, žalobce vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Za tento přestupek Komise uložila žalobci pokutu ve výši 2.000 Kč. Právní zástupce žalobce rozhodnutí obdržel dne 25. 9. 2018.
3. Žalobce se prostřednictvím svého zástupce odvolal. Nejdříve podal dne 11. 10. 2018 blanketní odvolání. Doplnil ho 25. 10. 2018. Uvědomoval si, že blanketní odvolání podal jeden den po uplynutí zákonné lhůty pro odvolání. Proto připojil také žádost o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). V této žádosti právní zástupce žalobce uvedl, že žádá o prominutí lhůty k podání odvolání ve věci žalobce, „které bylo podáno koncipientem o jeden den později z důvodu mé nepřítomnosti v kanceláři, neboť jsem byl u lékaře na nutné prohlídce mého zdravotního stavu.“ V doplnění odvolání pak uvedl, že v poslední den lhůty (tj. 10. 10. 2018) odvolání připravil k odeslání, ale nemohl jej odeslat kvůli svému zdravotnímu stavu. S ohledem na dlouholeté kardiovaskulární problémy podstoupil dne 10. 10. 2018 akutní vyšetření. Až do 11. 10. 2018 byl kvůli němu natolik zdravotně indisponován, že odvolání nemohl odeslat. Jakmile to jeho zdravotní stav dne 11. 10. 2018 umožnil, odvolání odeslal. Doložil záznam z lékařského vyšetření. K meritu věci žalobce namítal několik procesních vad řízení. Jeho jednání také nemělo naplnit subjektivní a objektivní stránku přestupku.
4. Dne 12. 11. 2018 vydal žalovaný usnesení č. j. JMK 157828/2018, sp. zn. S-JMK 146395/2018 OSPŽ („usnesení žalovaného“). Rozhodl, že se zmeškání podání odvolání nepromíjí. Žalovaný dospěl k závěru, že důvod uváděný právním zástupcem žalobce nelze považovat za závažný a nastalý bez jeho zavinění. Nejednalo se totiž o akutní změnu nebo zhoršení jeho zdravotního stavu spojenou s ohrožením života, které by vyžadovalo rychlý zásah zdravotní služby. Odvolání mohl právní zástupce odeslat před nástupem k vyšetření, případně jej mohl poslat jeho koncipient. Tvrzení právního zástupce žalovaný považoval za účelová.
5. Téhož dne žalovaný rozhodnutím č. j. JMK 157826/2018, sp. zn. S - JMK 146395/2018 OSPŽ („rozhodnutí žalovaného“) pro opožděnost zamítl i odvolání žalobce proti rozhodnutí Komise. V rozhodnutí zároveň stručně uvedl, že neshledal naplnění předpokladů pro přezkum napadeného rozhodnutí.
6. Proti usnesení žalovaného se žalobce odvolal. Namítal, že žalovaný nemravně bagatelizoval zdravotní stav právního zástupce. V tomto případě došlo k akutnímu zhoršení jeho zdravotního stavu, což si vyžádalo nezbytnou lékařskou prohlídku.

Dne 7. 11. 2018 právní zástupce žalobce prodělal operaci, což potvrzuje vážnost jeho zdravotního stavu. To doložil propouštěcí zprávou. Není zřejmé, na základě jakých skutečností žalovaný dospěl ke svým závěrům. Odvolání nemohl podat před vyšetřením, protože se k němu dostavil již v 7:00 ráno. Žalobci nelze klást k tíži, že chtěl odvolání podat až poslední den. Po provedeném vyšetření zdravotní stav právnímu zástupci nedovolil pracovat. Žalobce žalovanému vytýká také podjatost. Projevila se tím, že žalovaný rezignoval na řádné zjištění skutkového stavu a tvrzení právního zástupce označil za účelová. Ke dni 11. 10. 2018 žalobcův právní zástupce neměl žádného koncipienta. Jeho bývalému koncipientovi skončil pracovní poměr dnem 30. 9. 2018. Tvrzení v žádosti o prominutí zmeškání úkonu, které koncipienta zmiňuje, právní zástupce uvedl nedopatřením.

7. O odvolání rozhodlo Ministerstvo vnitra dne 19. 2. 2019 rozhodnutím č. j. MV-7514-2/VS-2019 („rozhodnutí ministerstva“). Ve výroku I. pouze upravilo ustanovení správního řádu, podle kterého se zmeškání úkonu nepromítá (namísto § 41 odst. 4 Ministerstvo vnitra odkázalo na § 41 odst. 6). Ve zbytku potvrdilo usnesení žalovaného. Poukázalo na to, že právní zástupce žalobce neprokázal závažnost svého zdravotního stavu do té míry, aby žalovaný mohl vyhovět jeho žádosti. Důkazní břemeno přitom leželo na něm.
8. Z podkladů, které na podporu svých tvrzení doložil, nelze usuzovat, že odvolání nemohl podat včas. Právní zástupce žalobce má neomezený přístup ke své datové schránce. Odvolání proti usnesení žalovaného přitom podal v poslední den odvolací lhůty v 23:27 hod. I v den, kdy bylo třeba podat odvolání proti rozhodnutí Komise, jej stačilo pouze odeslat z datové schránky. Ostatně i sám právní zástupce tvrdil, že jej připravil k odeslání. Nečekaná hospitalizace nebo technická závada by mohla být ospravedlnitelným důvodem. To ale není tento případ. Z doložené zprávy z vyšetření, která obsahuje minimum údajů, lze pouze vyčíst, že právnímu zástupci nasadili přístroj k zaznamenávání srdeční aktivity zvaný HOLTER, čemuž odpovídá i záznam: Start: 10. 10. 2018 7:31:11 a Zastavit: 11. 10. 2018 6:59:11. Z této zprávy neplyne, že by právní zástupce byl po vyšetření upoután na lůžko doma či v nemocnici a nemohl tak odvolání odeslat. Nově doložená propouštěcí zpráva sice dokazuje, že zástupce žalobce dne 7. 11. 2018 podstoupil závažný lékařský zákrok. Tato zpráva ale nedokládá, že by nemohl dne 10. 10. 2018 odeslat odvolání. Šlo navíc o plánovaný zákrok.

III. Žaloba

9. Žalobce namítá, že žalovaný pochybil, pokud zamítl odvolání ve věci přestupku pro opožděnost, aniž by vyčkal, jak dopadne odvolání podané proti usnesení žalovaného o neprominutí zmeškání úkonu. Odvolání sice nemá odkladný účinek, žalovaný však měl se svým rozhodnutím vyčkat na rozhodnutí ministerstva.
10. Rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný blíže neodůvodňuje závěr, že nebyly splněny podmínky pro přezkumné řízení. Dále žalobce namítá vady rozhodnutí žalovaného a procesního postupu Komise. Konkrétně uvádí, že se žalovaný nevypořádal se všemi námitkami; že došlo k porušení práva žalobce na seznámení s podklady rozhodnutí; a že došlo k pochybení při zahájení řízení. Do merita věci žalobce namítá, že jednání, za které

jej správní orgány potrestaly, nenaplnuje subjektivní ani objektivní stránku přestupku.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný poukázal na to, že žaloba je nepřípustná podle § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s“), protože v důsledku opožděně podaného odvolání žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky.

V. Replika žalobce

12. Podle žalobce nelze souhlasit s tím, že je žaloba nepřípustná. Žalovaný postupoval v rozporu se zákonem. Nepřihlédl k tomu, že ke zmeškání lhůty pro podání odvolání došlo ze zdravotních důvodů na straně právního zástupce žalobce. I pokud by odvolání bylo opožděné, existovaly důvody, pro které měl žalovaný zrušit rozhodnutí Komise. Ve zbytku žalobce odkázal na žalobu.

VI. Jednání před krajským soudem

13. Dne 17. 2. 2021 proběhlo ve věci ústní jednání. Žalobce shrnul žalobní argumentaci a žalovaný se k ní vyjádřil. Krajský soud poté zrekapituloval obsah spisu a dal účastníkům možnost uplatnit důkazní návrhy. Žalobce uplatnil návrh na připojení blíže specifikovaného spisu Komise a v něm obsažených listin, které podle něj měly mít vliv na otázku zákonnosti zahájení přestupkového řízení. Tento důkazní návrh ovšem krajský soud zamítl s ohledem na to, že předmětem věci byla otázka neprominutí zmeškání lhůty k odvolání a s ohledem na subsidiaritu správního soudnictví by tento důkazní prostředek mohl znovu hrát meritorní roli v odvolacím řízení, až pokud by soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Žalobce také navrhoval provedení písemností z řízení o prominutí zmeškání úkonu včetně jeho odvolací fáze. Ty ovšem byly součástí spisu, jímž se nedokazuje. Kromě toho žalobce navrhl k důkazu neanonymizované lékařské zprávy o hospitalizaci zástupce žalobce ve fakultní nemocnici Královské Vinohrady v listopadu 2018. Krajský soud i tento důkazní návrh zamítl s tím, že neměl potenciál prokázat skutkové dění ve dnech dne 10. 10. 2018 a 11. 10. 2018, tj. okolnosti, které mohly případně mít vliv na prominutí zmeškání lhůty k odvolání. Jiné důkazní návrhy účastníci řízení neuplatnili. Po jejich závěrečných návrzích a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil rozsudek.

VII. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1s. ř. s.) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). K nepřípustnosti žaloby podle § 68 písm. a) s. ř. s. namítané žalovaným se krajský soud vyjádří níže.
15. V průběhu řízení došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci. Účastníci řízení dostali při jednání možnost namítnout jeho podjatost, ale neučinili tak.
16. Žaloba *není důvodná*.
17. Není sporu, že žalobce podal odvolání proti rozhodnutí Komise jeden den po uplynutí zákonné odvolací lhůty. Žalobce však spolu s odvoláním požádal o navrácení v předešlý stav, resp. prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání podle § 41 správního řádu. Namítá, že v tomto případě byly důvody pro vyhovění jeho žádosti a prominutí zmeškání lhůty k odvolání. Správní orgány ale k těmto důvodem dostatečně nepřihlédly. V tomto rozsahu je žaloba přípustná. Pokud by se totiž ukázalo, že skutečně existovaly důvody pro prominutí zmeškání odvolací lhůty, bylo by rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání pro opožděnost nezákonné. Z judikatury totiž plyne, že rozhodnutí správních orgánů o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu a soud jej může přezkoumat v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49).
18. Nejprve proto krajský soud posoudí důvodnost námitky, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud rozhodl o odvolání žalobce podaném proti rozhodnutí Komise, aniž by vyčkal, jak Ministerstvo vnitra rozhodne o odvolání ve věci neprominutí zmeškání lhůty. Krajský soud se žalobcem souhlasí, že žalovaný postupoval chybně.
19. Je sice pravdou, že odvolání proti usnesení o neprominutí zmeškání úkonu nemá odkladný účinek (viz § 76 odst. 5 správního řádu). Nicméně výsledek řízení o žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání jistým způsobem předurčuje rozhodnutí o podaném odvolání ve věci samé. Nejvyšší správní soud dovodil, že usnesení podle § 41 správního řádu je rozhodnutím předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. (viz rozsudky ze dne 10. 12. 2009, č. j. 9 As 48/2009-105, či ze dne 30. 9. 2010, č. j. 4 Ads 103/2010-73). Správní orgán proto musí vyčkat do definitivního rozhodnutí o (ne)prominutí zmeškání úkonu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49). Žalovaný tudíž pochybil, pokud zamítl odvolání proti rozhodnutí Komise pro opožděnost, přestože v době vydání tohoto rozhodnutí stále probíhalo řízení o žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.
20. Tato vada v tomto případě však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Důležité je, že odvolání žalobce proti usnesení žalovaného o neprominutí zmeškání lhůty nakonec nemělo úspěch. I pokud by tedy žalovaný vyčkal na rozhodnutí Ministerstva vnitra, výsledek odvolání ve věci samé by byl stejný – žalovaný by

odvolání zamítl pro opožděnost (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2013, č. j. 8 As 105/2012-40, body 20-23).

21. Nyní se krajský soud zaměří na posouzení toho, zda rozhodnutí správních orgánů o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání neodporuje zákonu. Jinými slovy jde o to, zda správní orgány dostatečně zohlednily důvody, kterými žalobce ospravedlňoval nedodržení zákonné lhůty pro podání odvolání.
22. Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
23. Podle Nejvyššího správního soudu závažné důvody, které představují překážku, jež bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon, musí mít objektivní povahu. Závažnost těchto důvodů se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu. Takovým závažným důvodem může být i nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení. Ovšem pouze tehdy, pokud mu skutečně brání učinit zmeškaný úkon (rozsudek ze dne 17. 2. 2015, č. j. 7 Ažs 13/2015-28). Zároveň platí, že úspěch žádosti o prominutí zmeškání úkonu podmiňuje existence závažných důvodů, které musí účastník nejenom tvrdit, ale též prokázat. Důkazní břemeno tedy leží výhradně na něm.
24. Důvodem, proč žalobce nepodal odvolání včas, bylo lékařské vyšetření jeho právního zástupce v poslední den odvolací lhůty. Tomuto vyšetření mělo předcházet akutní zhoršení jeho zdravotního stavu, který celkově není úplně uspokojivý v důsledku dříve překonaného infarktu. Krajský soud však plně souhlasí se žalovaným, že žalobce, resp. jeho právní zástupce v tomto ohledu neunesl své důkazní břemeno.
25. Právní zástupce žalobce doložil k žádosti o prominutí zmeškání lhůty jednu zprávu. Ta dokládá jeho vyšetření ze dne 10. 10. 2018, tedy v poslední den lhůty pro odvolání. Ve svých podáních pak pouze zcela obecně uváděl, že tento den došlo k náhlému zhoršení jeho zdravotního stavu a to mu pak neumožňovalo pracovat a podat odvolání. Tvrzení právního zástupce žalobce o náhlém zhoršení jeho zdravotního stavu, které mu neumožnilo včas z datové schránky odeslat podání (které již navíc podle svých slov měl nachystané), však doložené lékařské potvrzení nedokládá. Z tohoto potvrzení totiž vůbec není zřejmé, zda lékařské vyšetření bylo předem plánované, nebo jej právní zástupce absolvoval skutečně kvůli náhlým zdravotním potížím. Z potvrzení je zřejmé pouze to, že v daný den právní zástupce žalobce skutečně navštívil lékaře a že měl celý den přístroj k zaznamenávání srdeční aktivity. Není však jasné, zda pak byl právní zástupce například v nemocnici nebo doma, či jaké měl konkrétní zdravotní potíže, které mu bránily pracovat. To nespecifikoval ani ve svých podáních.
26. Bylo přitom hlavně v jeho zájmu, aby správním orgánům poskytl co nejucelenější a nejkonkrétnější informace o tom, jak se akutní zhoršení jeho zdravotního stavu skutečně projevilo v jeho schopnosti přihlásit se do datové schránky a odeslat odvolání. To právní zástupce žalobce nevysvětlil. Namísto toho pouze dokola opakoval svá obecná tvrzení o zhoršeném zdravotním stavu. Nelze proto správním orgánům vyčítat, že zmeškání lhůty k podání odvolání žalobci neprominuly. Krajský soud také souhlasí s Ministerstvem vnitra, že později doložená zpráva o podstoupení operace nemůže nic změnit na tom, že právní zástupce žalobce

dostatečně neprokázal, že dne 10. 10. 2018 nemohl odvolání podat. Při posuzování žádosti žalobce o prominutí zmeškání lhůty k odvolání proto ze strany žalovaného ani Ministerstva vnitra nedošlo k pochybení.

27. Důvodná není ani námitka žalobce týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného v otázce, zda existovaly důvody k provedení přezkumného řízení. Nejvyšší správní soud již v této souvislosti jednoznačně judikoval, že pokud v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost odvolací orgán blíže nerozvádí, proč neexistují předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, nevede to k nepřezkoumatelnosti takového rozhodnutí. Zhodnocení této otázky totiž nemá význam pro zamítnutí odvolání pro opožděnost. Hraje roli až pro následný postup správních orgánů po zamítnutí odvolání pro opožděnost (srov. rozsudek ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32). Krajský soud navíc dodává, že na zahájení přezkumného řízení není právní nárok (srov. § 94 odst. 1 *in fine* správního řádu).
28. Dalšími žalobními námitkami, které směřují proti procesnímu postupu Komise či žalovaného ve věci samé, se krajský soud nezabýval. Tyto námitky by byly přípustné, pouze pokud by žalobce podal odvolání včas a zabýval se jimi nejprve žalovaný. V rozsahu těchto žalobních námitek je proto žaloba nepřipustná ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s.
29. Rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání žalobce pro opožděnost z výše uvedených důvodů není nezákonné.

VIII. Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce